

ISSN 2080-1807

TORUŃSKIE STUDIA BIBLIOLOGICZNE
2019, nr 1 (22)

Piotr Chmielewski*

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

e-mail: pch@doktorat.umk.pl

Architektura informacji i Światowy Dzień Architektury Informacji

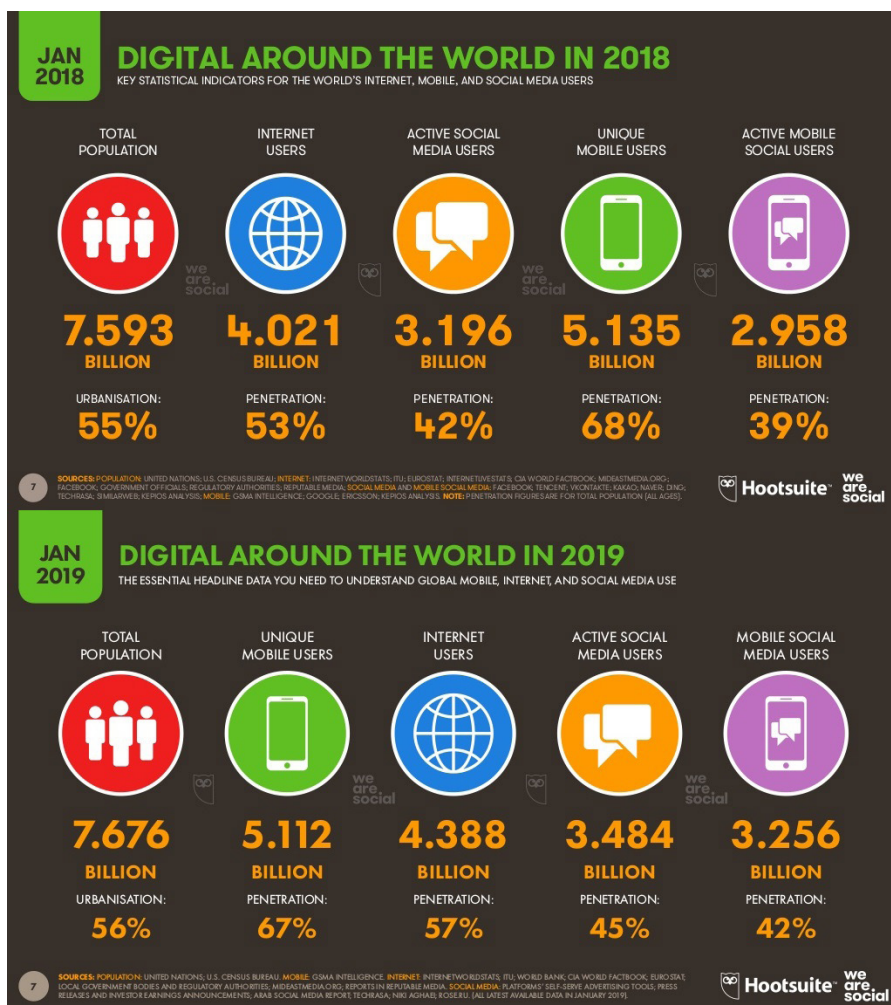
DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/TSB.2019.010>

STRESZCZENIE: Od dziesięcioleci ludzkość poszukiwała metod skutecznego zarządzania informacją – wiedza ta jest obecnie bardzo potrzebna, żyjemy bowiem w czasach, gdzie spośród szumu informacyjnego musimy wyszukiwać informacje, które są prawdziwe i są nam potrzebne. W 2018 r. już ponad połowa ludzkości posiadała dostęp do Internetu. Związane jest to z nieustannym przyrostem danych oraz informacji. Jak zatem skutecznie zarządzać informacją, aby łatwo do niej dotrzeć? Artykuł ma na celu przybliżenie zagadnienia jakim jest architektura informacji – jej skróconą historię, czym się zajmuje oraz postać obecnie najbardziej znanego jej propagatora – Petera Morvilla.

SŁOWA KLUCZOWE: architektura informacji, cyfryzacja, Internet, Peter Morville, społeczeństwo, WIAD19.

Cyfrowy świat nieustannie się rozwija. Z roku na rok przybywa użytkowników Internetu, a dostęp do niego zyskują również mieszkańcy najuboższych rejonów świata. Zgodnie z raportem (il. 1), zaprezentowa-

* Uczestnik studiów doktoranckich z zakresu bibliologii i informatologii, prowadzonych na Wydziale Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Ilustracja 1. Raport o digitalizacji świata

Źródło: *Raport o cyfryzacji świata – 2019*, [online]. Portal we are social [dostęp 9 kwietnia 2019] Dostępny w World Wide Web: <https://wearesocial.com/global-digital-report-2019> oraz

Raport o cyfryzacji świata – 2018 [online] [dostęp 9 kwietnia 2019] Dostępny w World Wide Web: <https://wearesocial.com/blog/2018/01/global-digital-report-2018>

nym przez portal *We are social*¹, w roku 2018 już ponad połowa światowej populacji miała dostęp do Internetu.

Przybywa również aktywnych użytkowników social media – coraz więcej osób zaczyna komunikować się przy pomocy globalnej sieci. Kolejny raport, opublikowany w roku 2019, pokazuje, że rosnący trend ciągle się utrzymuje. Przy obecnym rozwoju technologicznym nie powinniśmy spodziewać się zmian w tej materii.

Większa liczba użytkowników przekłada się również na ilość treści i informacji przez nich publikowanych – im więcej danych, tym trudniej odnaleźć informację, która mogłaby okazać się użyteczna. Stworzona przez firmę Domo², oferująca m. in. rozwiązania dla biznesu oparte o Cloud Computing, infografika (il. 2), na której zaprezentowano ilość danych generowanych przez użytkowników Internetu w ciągu każdej minuty, dobrze odzwierciedla poruszony problem.

Obecnie, w ciągu każdej minuty użytkownicy wytwarzają, przechowują oraz przetwarzają ogromne ilości danych – sami użytkownicy Instagrama publikują ok. 49.380 zdjęć co 60 sekund. Należy pamiętać, że każda przedstawiona na infografice aktywność, która nie odnosi się bezpośrednio do generowanych danych, również jest z nimi powiązana. Każde zamówienie na Amazonie związane jest z wygenerowaniem całej „masy” informacji – od dodania danych o wysyłce, poinformowania o fakcie zakupu sprzedawcy, po wysłanie odpowiednich wiadomości e-mail, aż do całej procedury logistycznej. Każde zamówienie przetwarzane jest przez wiele systemów pracujących jednocześnie i w każdym z nich wygenerowane i przetworzone zostają nowe dane.

Problem organizacji i zarządzania informacją dotyczy ludzkości niemal od początków jej istnienia. Z biegiem lat opracowywano coraz to nowe metody przetwarzania informacji. Jej lawinowy przyrost stworzył wobec informatologów oraz innych pracowników informacji nowe wyzwania³ –

¹ *We are social* [on-line] [dostęp 9 kwietnia 2019] Dostępny w World Wide Web: <https://wearesocial.com/>.

² *Domo.com* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019] Dostępny w World Wide Web: <https://www.domo.com/>.

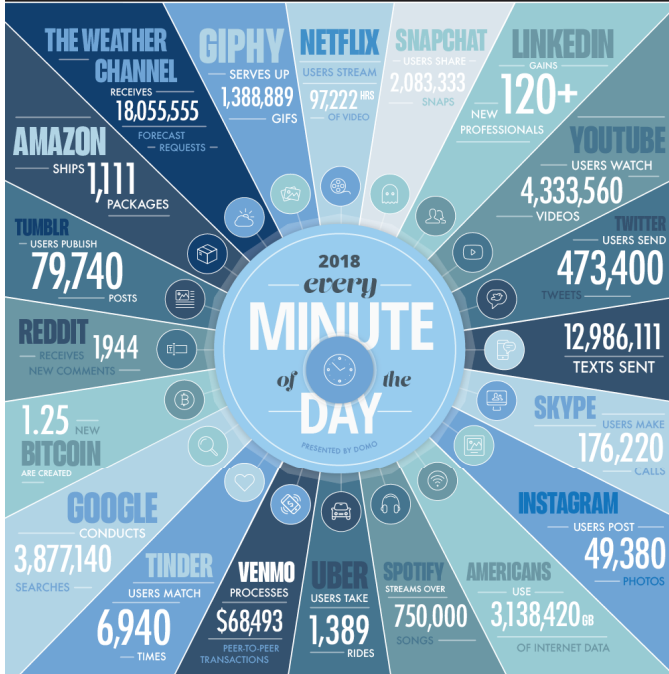
³ P. Tafiłowski, *Architektura informacji jako problem badawczy informatologii* [on-line] [dostęp 9 kwietnia 2019] Dostępny w World Wide Web: https://www.academia.edu/32161117/Architektura_informacji_jako_problembadawczy_informatologii.

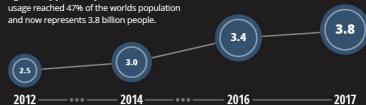
DATA NEVER SLEEPS 6.0

How much data is generated *every minute*?

There's no way around it: big data just keeps getting bigger. The numbers are staggering, but they're not slowing down. By 2020, it's estimated that for every person on earth, 1.7 MB of data will be created every second. In our 6th edition of Data Never Sleeps, we once again take a look at how much data is being created all around us every single minute of the day—and we have a feeling things are just getting started.

The world's internet population is growing significantly year-over-year. In 2017, internet usage reached 47% of the world's population and now represents 3.8 billion people.

GLOBAL INTERNET POPULATION GROWTH 2012-2017 (IN BILLIONS)

The ability to make data-driven decisions is crucial to any business. With each click, swipe, share and like, a world of valuable information is created. Domo puts the power to make those decisions right into the palm of your hand by connecting your data and your people at any moment, on any device, so they can make the kind of decisions that make an impact.

Learn more at domo.com

SOURCES: STATISTA, LINKEDIN, INTERNET LIVE STATS, EXPANDED HAMBURGERS, SLASH FILM, RIAA, BUSINESS OF APPS, INTERNATIONAL TELECOMMUNICATIONS UNION, INTERNATIONAL DATA CORPORATION

Ilustracja 2. Dane nigdy nie śpią 6.0 – Infografika prezentująca ilość danych generowanych przez użytkowników Internetu w ciągu każdej minuty.

Źródło: *Data Never Sleeps 6.0* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019], Dostępny w World Wide Web: <https://www.domo.com/learn/data-never-sleeps-6>.

konieczność skutecznej selekcji, zarządzania nią oraz filtrowania treści nieistotnych.

Skuteczne zarządzanie informacją okazuje się być obecnie bardzo ważną dziedziną nauki, którą odnaleźć możemy pod pojęciem architektury informacji (ang. *IA – information architecture*). AI możemy rozumieć jako sposób organizacji informacji w taki sposób, aby była ona jak najłatwiejsza do odnalezienia przez użytkownika danego portalu. Oczywiście sformułowanie, że dotyczy ona jedynie stron internetowych jest umownym uproszczeniem – AI stosuje się również m. in. w projektowaniu interfejsów programów czy też aplikacji mobilnych i desktopowych. Aby uzyskać jak najlepsze efekty w dostarczaniu użytkownikowi informacji, AI posługuje się wieloma technikami, które do tego służą – m.in.: hierarchizowanie informacji, systemy etykietowania, tagowania, systemy (metody) nazewnictwa czy też projektowanie odpowiednich systemów nawigacyjnych oraz wyszukiwania. Stworzenie pojęcia architektura informacji przypisuje się Richardowi Saul Wurmanowi, który użył go w 1976 r.⁴, jednakże dwanaście lat wcześniej podobne pojęcie zostało użyte przez firmę IBM w artykule pt. *Architecture of the IBM System/360*⁵, odnosiło się ono jednakże do planowania systemów od strony stricte technicznej. Termin ten pojawiał się również w latach 70. w pracach naukowców z centrum badawczego firmy Xerox⁶, w ramach realizowanych projektów badawczych związanych z interakcją między człowiekiem a komputerem. W latach 80. termin AI został nieco zapomniany, w publikowanych pracach, w których był wykorzystywany, pojawiał się w kontekście organizacji i różnych aspektów biznesowych związanych z sieciami informacyjnymi. W tym okresie powstało jednak wiele narzędzi (m.in. plany, wymagania, kategoryzowanie informacji itp.), które używane są do dziś i zostały zaadaptowane przez Lois'a Rosenfelda oraz Petera Morville w latach 90.

Obecnie jedną z najbardziej rozpoznawalnych osób promujących AI jest właśnie Peter Morville⁷, wieloletni specjalista zajmujący się m.in.

⁴ A. Resmini, L. Rosati, *A Brief History of Information Architecture* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019] Dostępny w World Wide Web: <http://journalofia.org/volume3/issue2/03-resmini/>.

⁵ Tamże.

⁶ Tamże.

⁷ P. Morville, *Peter Morville's Biography* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <http://semanticstudios.com/about/>.

architekturą informacji dla stron internetowych oraz doradzający takim przedsiębiorstwom jak Microsoft, Cisco czy wspomniany IBM. Jest on również współzałożycielem organizacji non-profit Information Architecture Institute⁸, która zajmuje się promowaniem oraz rozwojem architektury informacji. W ramach promocji AI, od 2012 r. organizowany jest Światowy Dzień Architektury Informacji⁹ (ang. *World Information Architecture Day*), który obchodzony jest przez specjalistów, miłośników oraz propagatorów AI na całym świecie.

23 lutego 2019 r. Koło Naukowe Doktorantów „Pytanie”, działające na Wydziale Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w ramach obchodów Dnia AI, zorganizowało I Ogólnopolską Konferencję Naukową WIAD 19 „Projektowanie dla Różnorodności”¹⁰. Wśród Key Speakerów wystąpił również Peter Morville, którego wykład zaprezentowano w formie cyfrowej.

Bibliografia

I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD 19 „Projektowanie dla Różnorodności” [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <http://wiad19torun.strikingly.com/>.

About the Information Architecture Institute [online] [dostęp 29 marca 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.iainstitute.org/about/>.

About World Information Architecture Day [online] [dostęp 15 marca 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.worldiaday.org/about>.

Data Never Sleeps 6.0 [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.domo.com/learn/data-never-sleeps-6>.

Domo.com [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.domo.com/>.

⁸ *About the Information Architecture Institute* [online] [dostęp 29 marca 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.iainstitute.org/about/>.

⁹ *About World Information Architecture Day*, [online] [dostęp 15 marca 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.worldiaday.org/about>.

¹⁰ *I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD 19 „Projektowanie dla Różnorodności”* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <http://wiad19torun.strikingly.com/>.

- Morville Petere, *Peter Morville's Biography* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <http://semanticstudios.com/about/>.
- Raport o cyfryzacji świata – 2018* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://wearesocial.com/blog/2018/01/global-digital-report-2018>.
- Raport o cyfryzacji świata – 2019* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://wearesocial.com/global-digital-report-2019>
- Resmini Andrea, Rosati Luca, *A Brief History of Information Architecture* [online] [dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <http://journalofia.org/volume3/issue2/03-resmini/>.
- Tafiłowski Piotr, *Architektura informacji jako problem badawczy informatologii*, [online]. Portal academia.edu [dostęp 9 kwietnia 2019] Dostępny w World Wide Web: https://www.academia.edu/32161117/Architektura_informacji_jako_problembadawczy_informatologii.
- We are social* [online][dostęp 9 kwietnia 2019]. Dostępny w World Wide Web: <https://wearesocial.com/>.

Information Architecture and World Information Architecture Day

ABSTRACT: For decades, humanity has been looking for methods of effective information management – this knowledge is very much needed nowadays because we live in times where we have to know how to search through the information noise for the information that is true and useful for us. In 2018, more than half of humanity had access to the Internet. It is connected with the continuous increase of data and information. So how to effectively manage information in order to reach it easily? The article aims to familiarize with the issue of Information Architecture – a short history of what AI deals with and the form of its most-known propagator.

KEYWORDS: digitization, information architecture, Internet, Peter Morville, society, WIAD19.